

Ackord som hus på gatan – en resa genom tonarterna

Tänk att du bor på **C-dur-gatan**. På den gatan ligger sju hus – ett för varje diatoniskt ackord:

- **C (I)** – Hemma
- **Dm (ii)**
- **Em (iii)**
- **F (IV)**
- **G (V)**
- **Am (vi)**
- **Bdim (vii°)**

Det är vår trygga gata. Här bor vi. Det är hit vi alltid vill komma tillbaka.

Dominanten: Grannens hus med dragningseffekt

När vi spelar ackord nummer fem, **G** eller **G7** på C-gatan, så känns det inte konstigt. G7 är ett hus som är byggt för att hålla oss kvar eller dra oss **tillbaka hem** till C.

Det är som att G-gubben står på verandan och ropar: “Kom hem nu, det är kvällsmat!”

C7 – Gubben från en annan gata

Men vad händer om vi plötsligt spelar **C7**?

C7 innehåller tonen **B** ♭, som inte hör hemma på C-gatan. Det är en *främmande granne* – en gubbe som knackar på och säger:

“Kom med mig, vi ska till **F-gatan**!”

Och mycket riktigt: **C7** är ackord nummer fem i F-durskalan och vill lösa upp sig sig till **F**. Vi har bytt gata – bytt tonart. Nu är vi på **F-dur-gatan**.

Dominantkedjan – runt kvarteret

Det här kan du upprepa:

- **F7** → drar oss till **B** ♭
- **B** ♭ 7 → drar till **E** ♭
- **E** ♭ 7 → drar till **A** ♭

...och så vidare, runt hela **kvintcirkeln**, med hjälp av **dominant-7-ackord**.

Varje sjua-ackord (dominantseptima) har alltså en funktion: att **dra oss mot sin egen tonika**, ett steg nedåt i kvintcirkeln.

Praktiskt exempel på gitarr:

Spela detta:

E — E7 — A — A7 — D — D7 — G — G7 — C

Känn hur varje sjua trycker vidare till nästa ackord. Som att varje granne drar dig vidare till nästa gata, och du kan åka hela kvarteret runt.

Slutsats:

- Ett vanligt durackord är som ett hus på sin egen gata.
- Sätter du en **sjua på det** (t.ex. C → C7), **då vill det dra dig till sin egen gata (F)**.
- **Dominantfunktion** betyder: "jag vill leda dig hem – till min tonika."
- Att **förstå och leka med dominantfunktioner** är som att kunna promenera fritt i hela musikstaden – och alltid hitta hem.

